

POSTANOWIENIE

7 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 7 października 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa G.S.
przeciwko Bank w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej G.S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 26 lipca 2023 r., I ACa 2361/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od G.S. na rzecz Bank w W. 2700 (dwa tysiące siedemset) zł kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia zobowiązanemu.**

(G.G.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 października 2022 r. Sąd Okręgowy w Świdnicy ustalił, że umowa pożyczki hipotecznej, zawarta przez powodowego biorącego pożyczkę i poprzednika prawnego pozwanego banku, jest nieważna i zasądził od banku zwrot spłat w wysokości 42 480,35 zł oraz 21 852,69 CHF z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 24 lutego 2022 r..

Wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną Sąd drugiej instancji zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji i oddalił powództwo.

Sąd odwoławczy uznał, że biorący pożyczkę nie występował w charakterze konsumenta w rozumieniu art. 22¹ k.c. Art. 385¹ k.c. stosuje się jedynie do umów zawieranych przez przedsiębiorców z konsumentami. Biorący pożyczkę przeznaczył ją na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, środki zostały przeznaczone na utrzymanie firmy.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania biorący pożyczkę uzasadnił jej oczywistą zasadnością.

Skarżący wskazał, że Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, zmieniając wyrok i oddalając pozew powoda, przyjął za własne ustalenia dokonane przez Sąd Okręgowy w Świdnicy uznając, że postępowanie pierwszoinstancyjne przeprowadzone zostało prawidłowo w zakresie ustaleń faktycznych. Równocześnie nie podjął rozważań, ani nie odniósł się do powtórnego w odpowiedzi na apelację stanowiska powoda co do sprzeczności umowy pożyczki denominowanej hipotecznej z przepisami ogólnymi kodeksu cywilnego, tj. art. 353¹ k.c. oraz art. 358 k.c., prowadzącymi w konsekwencji do nieważności umowy.

Zdaniem skarżącego Sąd drugiej instancji miał obowiązek dokonania samodzielnej oceny dowodów zgromadzonych przez sąd pierwszej instancji oraz przeprowadzonych przed sądem odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi być oparty na przynajmniej jednym zarzucie kasacyjnym. Nie byłoby racjonalne przyjęcie skargi do rozpoznania tylko po to, aby podlegała ona oddaleniu ze względu na nieobjęcie zarzutami kasacyjnymi podstawy przyjęcia do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność nie wskazuje, który z zarzutów kasacyjnych jest – według skarżącego – oczywiście uzasadniony. Oczywiście naruszeniem prawa, podniesionym we wniosku, miało być nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego przez Sąd drugiej instancji, do czego był zobligowany zgodnie z treścią art. 382 k.p.c., a także nierozpoznanie przez Sąd Apelacyjny zarzutów podniesionych w apelacji dotyczących sprzeczności umowy pożyczki z ogólnymi przepisami kodeksu cywilnego, a mianowicie art. 353¹ i art. 358.

Zarzut nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego przez Sąd drugiej instancji jest chybiony. Art. 382 k.p.c. stanowi, że sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym. Sąd Apelacyjny nie narusza zatem art. 382 k.p.c. dokonując własnych ustaleń faktycznych i wyprowadzając wnioski w zakresie kwalifikacji prawnej w oparciu o materiał dowodowy zebrany w postępowaniu pierwszoinstancyjnym. Sąd drugiej instancji ma obowiązek dokonać własnej oceny wyników postępowania dowodowego, niezależnie od tego, czy ustaleń dokonuje po przeprowadzeniu nowych dowodów, ponowieniu dotychczasowych, czy też wskutek podzielenia ustaleń dokonanych przez sąd pierwszej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 lutego 2000 r., II UKN 385/99, OSNAPiUS 2001/15/493). Sąd Apelacyjny wskazał, że Sąd I instancji przeprowadził wnikliwe postępowanie dowodowe i poczynił szczegółowe, a przede wszystkim prawidłowe ustalenia faktyczne, które przedstawiają fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy i które nie wymagały uzupełnienia w postępowaniu apelacyjnym. Powtarzanie ustaleń Sądu pierwszej instancji nie było konieczne i Sąd Apelacyjny w oparciu o art. 387 § 2¹ pkt 1 k.p.c. władny był poprzestać na stwierdzeniu, że ustalenia te - poza uznaniem, a w istocie oceną prawną, że powód zawarł umowę pożyczki jako konsument - uznać w całości za własne.

Niesporne jest, że powód przeznaczył pożyczkę na cele związane z prowadzoną wówczas działalnością gospodarczą. Potrzebował pożyczki, aby utrzymać firmę, zatrudniał 20 pracowników i pieniądze z pożyczki przeznaczył na spłatę długów w ZUS-ie i uiszczenie podatku od nieruchomości. Skarżący w tym zakresie nie wykazał, aby nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego przez Sąd drugiej instancji mogło doprowadzić do ustalenia, że powód winien być traktowany jak konsument.

Skarżący nie miał również racji w kwestii naruszenia przez Sąd drugiej instancji art. 353¹ k.c. i art. 358 k.c. Zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem SN (zob. post. z 15 listopada 2023 r., I CSK 2037/23) postanowienia umowy (regulaminu) określające zasady przeliczenia świadczenia na złotówki pozwalające bankowi swobodnie kształtować kurs waluty obcej mają charakter niedozwolonych postanowień umownych, albowiem kształtują prawa i obowiązki konsumenta w

sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Ponieważ powód nie był traktowany jak konsument zarzut naruszenia art. 358 k.c. nie mógł zostać uwzględniony.

Odwołanie się w umowach kredytów i pożyczek indeksowanych do kursów ogłaszanych jednostronnie przez bank (art. 111 pr.bank.) jest powszechną praktyką i nie ma podstaw do kwestionowania ważności takiego odwołania, z wyjątkiem kredytów i pożyczek udzielanych konsumentom. Takie postanowienie umowy pożyczki pozostaje w granicach swobody umów określonej w art. 353¹ k.c. Kursy ustalane przez bank same w sobie nie są istotne dla wysokości zobowiązania biorącego pożyczkę. Zobowiązanie to jest zobowiązaniem w złotych, a jego przeliczenie na CHF pełni funkcję tylko pomocniczą przy obliczaniu waloryzacji spłat. W pożyczkach indeksowanych istotna jest zmiana kursu między wypłatą pożyczki a spłatą danej raty. Jeżeli zmiany kursów danego banku nie odpowiadają zmianom rynkowym na niekorzyść biorącego pożyczkę, bank odpowiada za nienależyte wykonywanie umowy (art. 471 k.c.), lecz umowa jest ważna. Natomiast stosowanie przy wypłacie pożyczki kursu kupna, a przy spłacie kursu sprzedaży, zapewnia bankowi dodatkową prowizję, której wysokość jest ograniczona tylko dla umowy kredytu konsumenckiego (obecnie do 255 550 zł). Zarzut naruszenia art. 353¹ k.c. jest niezasadny.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Na podstawie art. 98 § 1 i 1¹ k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. pozwanemu bankowi przysługuje od skarżącego zwrot kosztów sporządzenia odpowiedzi na skargę kasacyjną w wysokości stawki minimalnej określonej w stosowanym odpowiednio § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Min. Sprawiedl. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(G.G.)

[SOP]